

Nr 450

Av herr **Hermansson m. fl.**, om höjning av det allmänna barnbidraget.

(Lika lydande med motion nr 409 i Första kammaren)

De allmänna barnbidragen föreslås i statsverkspropositionen från den 1 januari 1971 bli höjda med 300 kr. per barn och år till sammanlagt 1 200 kr. per barn och år.

Som grund härför anföres att barnbidragsbeloppet bör justeras för att dess realvärde skall bibehållas i anledning av att finansministern anmält frågan om en allmän skattereform, som innebär en höjning av mervärdesskatten, att en uppräknings bör göras av barnbidragsbeloppet med hänsyn till de senaste årens prisutveckling och att barnfamiljerna härutöver också bör få ett reellt standardtillskott.

Senast någon höjning företogs av de allmänna barnbidragen var år 1965 då de höjdes från 700 till 900 kr. per barn och år med ikraftträdande den 1 juli 1965. Summan 900 kr. gäller fortfarande. Sedan juli 1965 har *konsumentprisindex* (1949 = 100) — som beräknas av statistiska centralbyrån och som avser att mäta prisutvecklingen på varor och tjänster i konsumentledet — stigit från 193 till 224 (nov. 69) eller med 16,1 %. Grovt räknat kan man påstå att i november 1969 behövde man ca 1 050 kr. för att köpa de varor och tjänster som man i juli 1965 kunde köpa för 900 kr.

Vid beräkningen av konsumentprisindex tas ingen hänsyn till anledningen till noterade prisändringar, vilket bl. a. medför att man inte kan ange hur stor del av ändringarna som har sin grund i ändrad indirekt beskattning etc. Statistiska centralbyrån beräknar därför även en *nettoprisindex* (1959 = 100), som har rensats från all indirekt beskattning som belastar konsumtionsvarorna. I gengäld har subventioner av typ allmänt mjölkpristillägg lagts till konsumentpriserna vid beräkningen av nettoprisindexen. Index talet för denna var 119 i juli år 1965 och 136 i november 1969 — en ökning med 11,4 %.

Om man bortser från indirekta skatter och subventioner och endast anser att barnbidraget borde höjas för att kompensera de »rena» prishöjningar som skett under den aktuella perioden, borde barnbidraget nu ökas till drygt 1 000 kr. per år och barn för att motsvara 900 kr. i juli månad 1965.

Ovanstående beräkningar tar emellertid inte hänsyn till den *standardökning* som skett sedan 1965. Som tidigare nämnts skulle emellertid innebörden av den i statsverkspropositionen föreslagna barnbidragshöjningen även vara att barnfamiljerna skulle få ett reellt standardtillskott.

Något entydigt, oemotsägligt sätt att mäta standardökningen finns ej, men ganska ofta brukar man ange förändringarna i lönenivån inom industrin som ett mått på standardutveckling. Eftersom de under en period konstaterade löneökningarna till en del kan sägas bestå av en nominell del (ersättning för under en period inträffad penningvärdeförsämring) och en reell del (= standardökning) finner man, om man önskar beräkna det belopp med vilket barnbidraget borde höjas för att det skulle återfå den »betydelse» det hade år 1965, att man för detta ändamål bör använda löneutvecklingen utan justering för penningvärdeförsämringen.

En beräkning på detta sätt ger ett belopp som till en del innebär kompensation för penningvärdeförsämringen och till en del innebär motsvarigheten till den standardökning som skett under ifrågavarande period.

Den totala lönekostnaden inom den egentliga industrin har för vuxna arbetare ökat med ca 35 % från 1965 till 1969. Man kan därför säga att barnbidraget skulle behöva ökas med ca 315 kr. per år och barn till 1 215 kr. för att kompensera både den penningvärdeförsämring och den standardökning som skett under tiden från senaste höjningen av barnbidraget.

Eftersom vid framräkning av denna summa icke medräknats den fördyring som barnfamiljerna får vidkännas för den händelse regeringens kommande förslag om en 4 % höjning av mervärdeskatten kommer att beslutas, framgår klart att den i statsverkspropositionen föreslagna höjningen av 300 kr. icke täcker vad höjningen uppges avse att täcka. Därtill kan läggas att hänsyn icke har tagits till den standardhöjning som beräknas äga rum under år 1970.

Vid ett oförändrat mervärdeskatteuttag kan man möjligen acceptera den i statsverkspropositionen föreslagna höjningen av barnbidragen med 300 kr. till 1 200 kr. per år och barn. Om däremot den indirekta beskattningen ytterligare kommer att skärpas med en höjning av mervärdeskatten med 4 %, kan vi inte godta denna begränsade höjning, eftersom barnfamiljerna genast återigen skulle komma på efterkälken och inte få full kompensation. Under sådana förhållanden måste barnbidragssumman ytterligare höjas med minst 100 kr. per år och barn utöver vad som nu föreslagits och således uppgå till 1 300 kr. per barn och år från och med den 1 januari 1971.

I särskild motion göres hemställan om anvisande av förslagsanslag.

Med hänvisning till vad vi anfört hemställer vi,

att riksdagen, i den händelse den förebådade mervärdeskattehöjningen av 4 % kommer att genomföras, måtte besluta en höjning av det allmänna barnbidraget med 400 kr. per barn och år till en summa av 1 300 kr. per barn och år.

Stockholm i januari 1970

C. H. Hermansson (vpk) Eivor Marklund (vpk) Gunvor Ryding (vpk)
